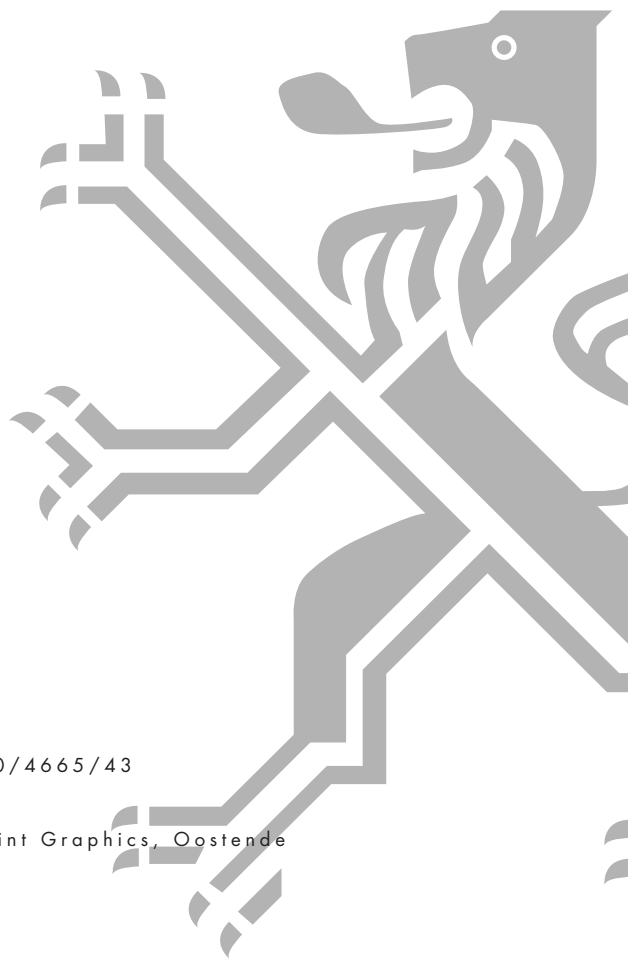

Advies over de intergemeentelijke samenwerking

advies

Brussel, 22 november 2000

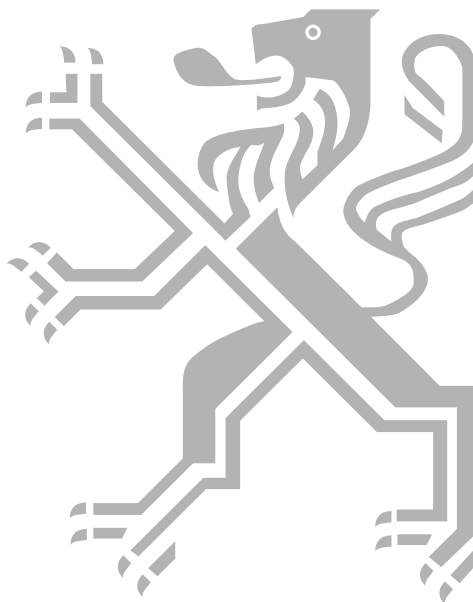

D/2000/4665/43

Gedrukt door Goekint Graphics, Oostende

1.	Vooraf	5
2.	Samenvatting	6
3.	Korte situering van het voorontwerp	9
4.	Kernelementen van het advies	11
	4.1 Nood aan taakafbakening	11
	4.2 Nood aan een kader voor PPS	13
	4.3 Democratisering, functionele en sociaal-economische vereisten	14
	4.4 Garanties voor werkbaarheid	16
	4.5 Aandacht voor de gevolgen inzake werkgelegenheid	17
	4.6 De intercommunale als gemeentelijke hulpstructuur en de interbestuurlijke samenwerking	17
	4.7 De rol van de sociale partners in de intergemeentelijke samenwerking en het strategisch sociaal-economisch streekoverleg	19
5.	Bijkomende elementen	21
	5.1 De intercommunale als uitvoerend instrument	21
	5.2 Keuzemenu	21
	5.3 Meervoudige doelstellingen	22
	5.4 Adviescommissies en (gewest)grensoverschrijdende participaties	22

Bijlagen	25
1. Intercommunales vandaag	25
1.1 Zuivere en gemengde intercommunales	25
1.2 Provinciale participatie	27
1.3 Taakgroepen en doelstellingen	28
1.4 Feitelijke samenwerking	29
2. Krachtlijnen van het CBO-advies inzake intergemeentelijke samenwerking	30
2.1 Uitgangspunt	30
2.2 CBO-advies	30

1. Vooraf

De Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken, Sport vroeg de Raad op 3 juli 2000 om advies over voorontwerp van decreet op de intergemeentelijke samenwerking. Dit advies werd gevraagd binnen een termijn van 5 dagen, waardoor de adviesvraag reeds in de Raadszitting van juli werd behandeld.

In zijn antwoord van 12 juli 2000 aan de minister stelde de Raad dat, gelet op het belang dat de sociale partners hechten aan de bestuurlijke organisatie op lokaal en subregionaal niveau, de Raad zijn advies pas in het najaar wenste te formuleren.

Ondertussen werd ook aan de Vlaamse Hoge Raad voor het Binnenlands Bestuur advies gevraagd over het voorontwerp van decreet en heeft deze Raad zijn advies verstrekt op 15 november 2000.

Voorliggend advies moet beschouwd worden als het formele antwoord op de adviesvraag van juli II. Dit advies is mede gebaseerd op een door de Raad georganiseerde hoorzitting¹, waarin deskundigen en actoren van het terrein werden gehoord.

---

¹ Aan deze hoorzitting namen deel:

- Prof. Filip De Rynck, Voorzitter van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur.
- Vertegenwoordigers van de sociale partners in verschillende zuivere en gemengde intercommunales en in streekintercommunales.
- Een vertegenwoordiging van Intermixt.
- Vertegenwoordigers van producenten van de gas- en elektriciteit en van afvalverwerking die vandaag betrokken zijn bij de intergemeentelijke samenwerking.
- Een vertegenwoordiging van de Vlaamse administratie Binnenlands Bestuur.
- Een vertegenwoordiging van de VVSG en de VVP.

2. Samenvatting

Niettegenstaande de Raad kan instemmen met een aantal uitgangspunten (zoals het democratiseringsprincipe), meent hij dat een afzonderlijke decretale regeling voor de intergemeentelijke samenwerking voorbarig is.

Er is ten eerste nog geen discussie gevoerd over de in het regeerakkoord aangekondigde taakafbakening van de verschillende bestuurlijke niveaus. De concretisering van het federale akkoord over de regionalisering van de gemeente- en provinciewetgeving vormt hiervoor het geschikte kader.

Ten tweede wordt verwezen naar de mogelijkheden van PPS, maar is er op dit ogenblik nog geen decretale regeling. De Raad stelt vast dat in voorliggend ontwerp bepaalde vormen van PPS worden gestimuleerd terwijl er andere worden ontraden.

Ten derde ontbreken in het voorontwerp basismateriaal en simulaties om de voorgestelde wijzigingen in verband met de betrokkenheid van privé-partners te kunnen inschatten.

Ten vierde vindt de Raad het van primordiaal belang dat de structuren die diensten van algemeen belang aanbieden functioneel en economisch goed werken en transparant zijn. De Raad wijst er hierbij ook op dat dient vermeden te worden dat politieke besluitvorming enerzijds en het ondernemen anderzijds door elkaar gehaald worden.

De strategische keuzen die in dit verband moeten gemaakt worden, moeten rekening houden met de algemene schaalvergroting in de nutssectoren.

Ten vijfde stelt de Raad vast dat de gevolgen voor de werkgelegenheid onvoldoende worden ingeschat en gebeurde er geen overleg met de werknemersorganisaties.

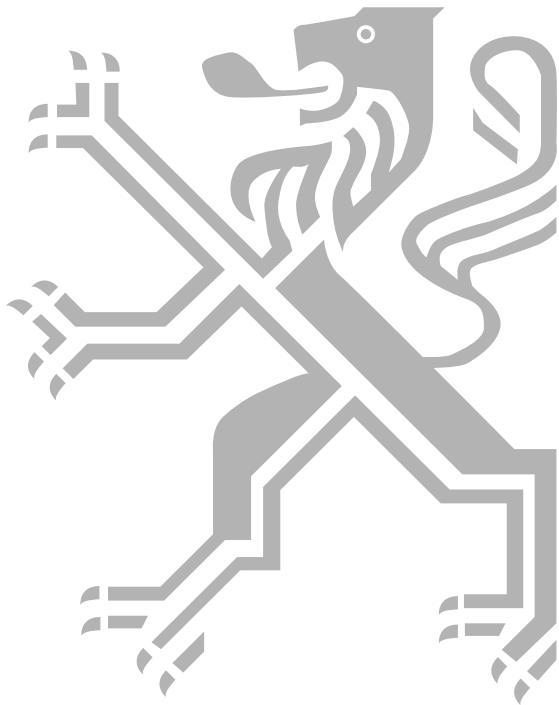
Ten zesde valt de interbestuurlijke samenwerking volledig buiten het vizier van het voorontwerp en er gebeurde geen analyse van de terreinen waarop vandaag de provincies actief zijn in intercommunaal verband.

Ten zevende onderstreept de Raad de noodzaak van een volwaardige betrokkenheid van de sociale partners bij het streekontwikkelingsbeleid. In de huidige context betekent dit een volwaardige betrokkenheid van de sociale partners in de intercommunales die een sociaal-economische doelstelling hebben (zoals de streekontwikkelingsintercommunales en de PWA-vzw's). De Raad herinnert evenwel aan zijn standpunt van december 1999, waarin hij de ontwikkeling vroeg van een strategisch sociaal-economisch streekoverleg. De Raad vraagt dat de overheid in dit verband op korte termijn acties onderneemt om dit strategisch overleg concreet te organiseren. Zoals destijds gezegd dient hierbij ook de intergemeentelijke samenwerking in de streekintercommunales betrokken te worden.

Op basis van al deze elementen komt de Raad tot het besluit dat voorliggend ontwerpdecreet voorbarig is en dat een afzonderlijke decretale regeling voor de intergemeentelijke samenwerking niet opportuun is. Er dient eerst werk te worden gemaakt van een gemeente- en provinciedecreet, waarin de taken van de lokale besturen worden scherp gesteld. Op basis daarvan kan dan een decreet worden opgesteld betreffende de samenwerking tussen de overheidsbesturen in Vlaanderen, niet enkel beperkt tot de intergemeentelijke samenwerking maar ook betreffende samenwerkingsverbanden met provincies en/of gewest. Tegelijkertijd dient een decretaal kader te worden ontworpen voor PPS evenals een nieuw kader voor het streekontwikkelingsbeleid.

De Raad meent ook dat er op dit ogenblik geen sociaal-economische basis is voor de in dit voorontwerp van decreet genomen opties. Het is noodzakelijk dat onderzoek ten gronde wordt uitgevoerd, waarbij het accent duidelijk meer is dan een debat over zuivere vs. gemengde intercommunales.

De hierboven kort samengevatte elementen worden in wat volgt verder onderbouwd. Er is tevens een bijlage toegevoegd die een eerste analyse bevat van de betrokkenheid van de privé-partners en van de provincies.

3. Korte situering van het voorontwerp

Het betreffende voorontwerp van decreet legt de regels vast inzake de toekomstige samenwerking van lokale besturen, met dien verstande dat alleen de intergemeentelijke samenwerking geregeld wordt met inbegrip van andere lokale openbare besturen op dat niveau (OCMW en autonome gemeentebedrijven). Gesteld wordt dat het al dan niet kunnen deelnemen van provincies aan intercommunales afhangt van de af te bakenen kerntaken, waarover nog een advies zal gevraagd worden aan de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur.

Kort geschetst voorziet het voorontwerp vier mogelijke vormen van intergemeentelijke samenwerking.

Vooreerst wordt de projectmatige interlokale samenwerking van korte termijn mogelijk. Deze samenwerkingsvorm heeft geen rechtspersoonlijkheid. De andere drie vormen van samenwerking hebben wel een rechtspersoonlijkheid. Het betreft ten eerste de projectverenigingen, bedoeld voor kleinschalige projecten die een beperkt aantal gemeenten aanbelangen en met een maximale duurtijd van 6 jaar. Het is deze vorm van samenwerking die de wildgroei van gemeentelijke vzw's moet beletten. Ten tweede zijn er de dienstverlenende verenigingen die een maximale duurtijd hebben van 18 jaar. Gesteld wordt dat de huidige streekontwikkelingsintercommunales in de toekomst dienstverlenende verenigingen kunnen zijn.

Waar de vorige drie vormen van samenwerking geen bevoegdheidsoverdracht met zich meebrengen is dit wel het geval voor de opdrachthoudende vereniging. Hieronder worden de intercommunale verenigingen begrepen die hun grondslag

vinden in de wet van 22 december 1986. Ook voor deze verenigingen geldt een maximale duurtijd van 18 jaar.

Deze samenwerkingsvormen moeten beschouwd worden als hulpstructuren voor het doelmatig uitoefenen van welomschreven taken van gemeentelijk belang. De voorgestelde verenigingsvormen alsook de wijze waarop ze beheerd worden en het beslissingsproces tot stand komt, is gebaseerd op twee basisdoelstellingen. Het betreft diversificatie en versoepeling en democratisering.

Ten opzichte van de huidige situatie is de grootste wijziging, naast de afbouw van de provinciale deelneming, het feit dat privé-partners niet meer kunnen participeren in samenwerkingsvormen met rechtspersoonlijkheid. Daar waar er vandaag privé-partners betrokken zijn in intercommunales is een uitstapregeling op 18 jaar uitgewerkt.

4. Kernelementen van het advies

4.1 Nood aan taakafbakening

Intergemeentelijke samenwerking kan niet op zich beschouwd worden. Het is een van de vormen waarmee het bestuur in Vlaanderen gestalte krijgt. De intergemeentelijke samenwerking handelt over opdrachten die behoren tot het gemeentelijk bestuursniveau. De opdrachten van dit bestuursniveau worden mede bepaald door de verhouding met het provinciale en Vlaamse bestuursniveau. Dit werd door de Raad in zijn brief van 12 juli 2000 ook zo geschreven. De Raad stelde immers dat een regelgeving inzake intergemeentelijke samenwerking maar kan nadat een discussie is gevoerd over de taken van de lokale en bovenlokale besturen. Pas daarna kan aangegeven worden op welke terreinen en op welk bestuursniveau samenwerking nodig kan zijn. Dit is overigens conform met het regeerakkoord waarin gesteld wordt dat *'Voor de drie rechtstreeks verkozen overheidsniveaus (Vlaanderen, provincies, lokale besturen) moet er op korte termijn duidelijkheid komen over hun kerntaken. In het kader van een gebiedsgerichte benadering zal ruimte behouden worden voor lokale en subregionale behoeften en bekommernissen en voor specifieke behoeften. Streefdoel is dat er een gelijktijdige afsprakenregeling over de drie bestuursniveaus in complementariteit tot stand komt.'*

Het is duidelijk dat van de aangekondigde gelijktijdigheid en complementariteit met de nu gehanteerde partiële aanpak geen sprake is. Vanzelfsprekend interfereert een discussie hierover met de door Vlaanderen in de septemberverklaring 2000 gevraagde overheveling van de gemeente- en provinciewetgeving. In dit

verband stelde het regeerakkoord: *'In afwachting dat de bevoegdheid over de organieke wetgeving inzake gemeenten en provincies overgeheveld wordt, wordt verder werk gemaakt van een wetenschappelijk onderbouwd ontwerp van Vlaams gemeentedecreet. Daarover wordt een zo breed mogelijk maatschappelijk debat gevoerd.'* Ondertussen werd hieromtrent op Federaal niveau een akkoord bereikt². Eenmaal gerealiseerd biedt dit de gelegenheid om de wetgeving omtrent gemeenten en provincies op Vlaams niveau te regelen. Het zou dan ook van weinig inzicht getuigen indien men nu reeds een afzonderlijke decretale regeling zou uitwerken voor de intergemeentelijke samenwerking.

Het lijkt verder aangewezen om binnen de taakafbakening ook het debat van schaalgrootte van de gemeente niet uit de weg te gaan. Veelal is de argumentatie om intergemeentelijk samen te werken alleen gebaseerd op het gegeven dat één gemeente alleen een bepaalde dienst niet aankan.

De vraag is hierbij of intergemeentelijke samenwerking hierop het enige antwoord is.

Tenslotte stelt de Raad vast dat het voorontwerp de samenwerking niet regelt tussen de verschillende bestuurslagen, terwijl ook een ander deel van de interlokale samenwerking (zoals tussen OCMW's) buiten het vizier valt. Alle vormen van samenwerking die in een ander wettelijk of decretaal kader worden geregeld, vallen dus buiten het werkingsgebied van dit decreet, wat de overzichtelijkheid niet ten goede komt.

Gelet op al deze elementen is een afzonderlijke decretale regeling voor de intergemeentelijke samenwerking op dit ogenblik niet opportuun en kan beter gewerkt worden in de richting van een totaaldecreet, waarbij de taakafbakening en de

samenwerking wordt opengetrokken naar alle bestuursniveaus en gekoppeld wordt aan een gemeente- en provinciedecreet.

4.2 Nood aan een kader voor PPS

De memorie stelt dat de privé-sector met de intercommunale kan samenwerken via contracten en via concessies, waardoor het EU-mededingingsrecht en de vrije concurrentie wordt gerespecteerd. Er wordt in de memorie wel aangegeven dat hiervoor een decreet dat het kader aanreikt voor publiek-private samenwerking (PPS) ontbreekt. Het is dus onduidelijk hoe de privé-sector op een doorzichtige wijze en met het algemeen belang voor ogen bij de uitvoering van een gemeentelijke opdracht kan betrokken worden.

De Raad is ervan overtuigd dat er veel meer samenwerking moet komen tussen privé-partners en overheid. De privé-actoren moeten, daar waar nodig en opportuun, op een doorzichtige wijze kunnen betrokken worden bij de voorbereiding en de uitvoering van de intercommunale en andere lokale opdrachten. Het is daarom noodzakelijk dat – zelfs los van het gegeven of de privé-sector al dan niet kan participeren in de intercommunale zelf - het PPS-decreet minstens gelijktijdig wordt afgerond met voorliggend decreet, waarin de mogelijkheden inzake publiek-private samenwerking worden aangegeven. Belangrijk in de betrokkenheid van de privé-sector bij de intergemeentelijke samenwerking is dat, zoals in iedere vorm van PPS, de samenwerking tussen publieke sector en privé-sector gepaard gaat met een risicodeling. Het spectrum van PPS kan daarbij volgens de Raad gaan van overwegend publiek tot overwegend privé. Geen vorm moet hier op voorhand worden uitgesloten.

De Raad wijst er wel op dat dient vermeden te worden dat politieke besluitvorming enerzijds en het ondernemen anderzijds door elkaar gehaald worden. Wel

moet er in eender welke vorm van PPS kunnen gegarandeerd worden dat de beleidsdoelstellingen, die inherent zijn aan de betrokken gemeentelijke opdracht, kunnen gehaald worden.

4.3 Democratisering, functionele en sociaal-economische vereisten

Het is vanuit democratisch oogpunt een terechte bekommernis om de verantwoordelijkheid van de gemeente in het maken van keuzen vooraan te plaatsen. De SERV ondersteunt deze basisoptie ten volle. Toch meent de Raad dat het een even vanzelfsprekend uitgangspunt is dat ook sociaal-economische bekommernissen moeten aan de basis liggen van de intergemeentelijke samenwerking. Het belangrijkste aspect hierbij betreft het gegeven dat de privé-sector uit de intercommunales moet stappen en dit op een periode van 18 jaar (artikel 70). Hiervoor is er een vergoeding voorzien.

De Raad stelt dat een principiële keuze voor zuivere intercommunales geen slechtere oplossing dan vandaag tot gevolg mag hebben. Het is vanuit het standpunt van de burger evenzeer democratisch te kiezen voor intergemeentelijke samenwerkingsvormen die functioneel en economisch het beste werken. De Raad ondersteunt hierbij het belang van transparante structuren, zodat duidelijk is welke dienst, op welke wijze en voor welke prijs wordt aangeboden. Bovendien moet er een responsabilisering zijn van het management van de intercommunale, zoals dat in iedere onderneming het geval is. Belangrijk hierbij is dat gemandateerd personeel uit de gemeente die taak geïnteresseerd en professioneel uitvoert, met het belang van de gemeente (en de burger) voor ogen en ongeacht de structuur waarbinnen dit plaatsvindt.

De terreinen waarop de gemengde intercommunale actief is (en dan vooral de nutsvoorzieningen), vertegenwoordigen belangrijke economische en strategische belangen. In deze context gaat een debat dieper dan een keuze tussen de zuivere en de gemengde intercommunale.

Zoals al gezegd is het ten eerste belangrijk dat een voor de klant (de burger) transparante structuur wordt opgebouwd, waarbij duidelijk is waarvoor hij precies betaalt. Het is verder zinvol om de intercommunale structuur niet om de structuur te laten voortbestaan. Ook hier moet dezelfde transparantie verdedigd worden. De intercommunale moet in eerste instantie zijn doel nastreven, nl. het leveren van een dienst van algemeen belang aan de beste prijs/kwaliteitsverhouding. Secundaire doelstellingen horen hier niet thuis.

Ten tweede wijst de Raad op de sociaal-economische context, waarbij de liberalisering van de Europese markt voor gas en elektriciteit en de algemene schaalvergroting die kan worden vastgesteld in de nutssectoren, belangrijke elementen zijn. Hierbij verlegt zich het accent niet alleen naar de prijs/kwaliteitsverhouding, maar anderzijds ook naar de concurrentiepositie van de Vlaamse (Belgische) nutsbedrijven minstens op Europese schaal. Zo moet men vaststellen dat op Europese schaal de Belgische producenten zeer klein zijn (Electrabel slechts op de 6e plaats), waardoor ook de dominantie van de gemengde intercommunales op dit terrein zeer relatief is. De concurrentie speelt dus niet tussen zuivere en gemengde, maar wel met het buitenland, waar trouwens een grote machtsconcentratie aan het groeien is.

Indien men een Vlaamse strategie wil, waarbij bv. de in Vlaanderen ontwikkelde know-how ook in andere landen kan worden verkocht, dan moet de vraag durven gesteld worden of de intercommunale als vehikel voor de nutsvoorzieningen niet voorbijgestreefd is, gelet op het te versnipperd landschap. Een versnippering is contraproductief en weinig concurrentieel, zodat zeker Vlaanderen, maar mogelijk ook de Vlaamse burger hiervan het slachtoffer dreigen te worden. Boven-

dien heeft een versnippering tot gevolg dat noodzakelijke investeringen als gevolg van het te kleine draagvlak niet of niet optimaal kunnen gebeuren.

In het verlengde van het debat over de mondialisering van de nutsvoorziening, moet men ook de vraag durven stellen naar het geschikte schaalniveau waarop de nutsvoorziening wordt georganiseerd. Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn het bereiken van voldoende schaalvoordelen alsook de garantie dat het Vlaams belang kan ingebracht worden.

4.4 Garanties voor werkbaarheid

Tenslotte wordt beklemtoond dat het uitreden van de privé-partners financieel niet neutraal is. Het zal integendeel grote inspanningen vergen om de uittrekkende privé-partners billijk te vergoeden. Bovendien kan een deel van de know-how op technisch vlak en op niveau van de bedrijfsvoering verloren gaan. Het is hierbij waarschijnlijk dat het uiteindelijk toch dezelfde partners zullen zijn die bij de uitvoering van de opdracht zullen betrokken worden (bv. de nutsbedrijven). In dit verband stelt zich ook de vraag of de marktwerking werkelijk de machtsverhouding tussen gemeenten en privé-actoren zal ombuigen in de richting van de gemeenten. Een bijkomend probleem kan ontstaan door een gebrek aan deskundigheid op niveau van de intercommunale, wanneer de privé-partners niet meer in de intercommunale kunnen zetelen.

Hierbij moet gegarandeerd worden dat er voldoende ondersteuning wordt voorzien, zodat er geen deficit van de know-how kan optreden.

4.5 Aandacht voor de gevolgen inzake werkgelegenheid

Als belangrijke economische sector vertegenwoordigen de gemengde intercommunales eveneens een belangrijke werkgelegenheid. In dit verband bepaalt artikel 27 dat bij vervroegde ontbinding alle personeelsleden worden overgenomen hetzij door de betrokken gemeenten (in verhouding tot hun aandeel in de intercommunale), hetzij door de overnemer van de activiteit. Dit geldt evenwel niet bij de verplichte uittreding van privaatrechterlijke rechtspersonen na 18 jaar (artikel 70). In het eerste geval stelt zich de vraag naar het statuut van de betrokken werknemers. In het laatste geval staat niet alleen het statuut maar ook de werkzekerheid en de tewerkstelling van de betrokken werknemers in vraag.

Verder is het gevaar niet denkbeeldig dat, indien de volledige last van de verplichte uittreding van de privé-partners ten laste valt van de gemeenten, dit eveneens een negatief effect zal hebben op de werkgelegenheid in de gemeenten zelf.

Het is dus belangrijk dat op korte termijn overleg wordt gepleegd met de betrokken werknemersorganisaties.

4.6 De intercommunale als gemeentelijke hulpstructuur en de interbestuurlijke samenwerking

De intercommunale wordt terecht beschouwd als een gemeentelijke hulpstructuur, met taken die zich op het gemeentelijk bestuursniveau situeren. De vraag die zich hierbij stelt is of dit automatisch moet betekenen dat andere bestuursniveaus niet meer mogen participeren in de intercommunale. In het voorontwerp wordt deze visie verdedigd, wat tot gevolg heeft dat de provincie moet uittreden. Dit dient te gebeuren na 6 jaar, evenwel zonder schadevergoeding (artikel 70). Zoals al

eerder werd vastgesteld (zie 4.1) wordt ook samenwerking met het Vlaamse (of Federale) niveau niet geregeld.

Wat de provincie betreft, wordt naast de principiële reden in de memorie als bijkomende argumentatie gesteld dat het provinciebestuur ten aanzien van de gemeenten een verdelende taak heeft, waardoor belangenvermenging kan optreden.

In het voorontwerp ontbreekt er evenwel een duidelijke analyse van de terreinen waarop de provincies participeren in de intercommunales, alsook de redenen waarom dit gebeurt. Het partiële onderzoek door de SERV toont aan dat de provincies vooral actief zijn op terreinen die een bovenlokale uitstraling hebben, maar die tegelijkertijd een belangrijke lokale impact hebben (b.v. nutsvoorzieningen, sportcomplexen, recreatieparken, huisvuilverwerking, etc.).

Verder zijn er nog belangrijke economische gevolgen bij de uittreding van de provincie. Er zijn inderdaad dikwijls grote financiële participaties van de provincies in sommige intercommunales. De opportuniteit van een terugtrekking van de provincies uit de betrokken intercommunales kan dus vanuit sociaal-economisch oogpunt zeker in vraag gesteld worden.

Tenslotte kan er gesteld worden dat het decreet op het punt van de provinciale betrokkenheid alles behalve duidelijk is. Zo is de memorie van toelichting bij artikel 18, in combinatie met artikel 21 - welke stipuleert dat alleen gemeentes en andere lokale openbare besturen kunnen participeren - dubbelzinnig, omdat de indruk wordt gewekt dat provincies mogelijk alsnog kunnen participeren in intercommunales. Verder zijn er doorheen het decreet bijkomende onduidelijkheden. Zo is het niet volledig klaar wie de andere lokale openbare besturen zijn. Verder wordt bv. in artikel 36 gesproken van andere deelnemers. In de memorie verduidelijkt men dit als niet-gemeentelijke deelnemers. De vraag is dan wie dit dan zijn.

4.7 De rol van de sociale partners in de intergemeentelijke samenwerking en het strategisch sociaal-economisch streekoverleg

Omwille van het democratiseringsprincipe kunnen naast de provincie en privé-actoren volksvertegenwoordigers geen deel uitmaken van een intercommunale. Hetzelfde geldt voor de sociaal-maatschappelijke groepen (o.a. vakbonden). Volgens het CBO kunnen zij wel een adviserende rol vervullen in een intercommunale. Het voorontwerp voorziet hiervoor adviescommissies.

Vandaag is het zo dat de sociale partners een actieve rol spelen in enerzijds de streekontwikkelingsintercommunales en anderzijds in een aantal intercommunale samenwerkingsverbanden, zoals de PWA-vzw's. Het kan niet de bedoeling zijn dat de hervorming van de intergemeentelijke samenwerking wordt aangegrepen om de sociale partners te weren op die terreinen waar zij belangrijke actoren zijn in de streekontwikkeling.

Het is essentieel dat de sociale partners op een volwaardige wijze betrokken blijven bij het streekontwikkelingsbeleid. In de huidige context betekent dit een volwaardige participatie van de sociale partners in de intercommunales die een sociaal-economische doelstelling hebben. Uiteraard kadert deze betrokkenheid in de basisregel, namelijk dat de intergemeentelijke samenwerking in eerste instantie gecontroleerd wordt door de gemeenten.

De volwaardige betrokkenheid van de sociale partners in het streekontwikkelingsbeleid moet evenwel verder bekeken worden in het licht van het standpunt van de Raad van december 1999. In zijn standpunt ging de Raad in op de afstemming van de verschillende subregionale initiatieven en instellingen die er bestaan op het sociaal-economisch terrein. Onder meer stelde de Raad dat streekontwikkelingsintercommunales, territoriale pacts, managementcomités doelstelling 2, ...,

moeten betrokken worden in een ruim debat over de ontwikkeling van een strategisch sociaal-economisch streekoverleg.

De Raad vraagt dat de overheid in dit verband op korte termijn acties onderneemt om dit strategisch overleg concreet te organiseren. Hierbij verwijst de Raad eveneens naar de beleidsnota van de bevoegde minister van 11 januari 2000 waarin de ontwikkeling van dit strategisch streekoverleg werd ondersteund³. Toegespitst op de intercommunale voor streekontwikkeling dient deze zich te plaatsen op het lokale niveau en vervult ze, als verlengstuk van het lokale beleid, bepaalde aspecten van dat beleid. Hierbij zal opgebouwde deskundigheid zijn nut kunnen bewijzen in de ontwikkeling van een strategisch sociaal-economisch streekoverleg.

---

3 Minister Dirk Van Mechelen (2000), Beleidsnota, beleidsdomein economie, 2000-2004, 11 januari.

5. Bijkomende elementen

5.1 De intercommunale als uitvoerend instrument

Zoals gesteld beaamt de SERV het politiek primaat, waarbij de gemeenten de beleidsopties bepalen. Vanuit deze benadering kan de intercommunale niets anders zijn dan een uitvoerend instrument. Vanuit deze filosofie moet daarom de bevoegdheidsoverdracht in vraag gesteld worden. Bevoegdheidsoverdracht zou immers kunnen impliceren dat beleidsopties door de intercommunales genomen worden en niet door de betrokken gemeenten.

Bovendien is binnen deze filosofie de betrokkenheid van andere partners dan gemeentelijke zeker wel te verdedigen omdat de beleidsopties al vastgelegd werden door de gemeenten en omdat alzo de deskundigheid wordt gehaald waar ze zit. Dit vergroot overigens de slagkracht van de betrokken intercommunale.

5.2 Keuzemenu

Vooralsnog is het niet helemaal duidelijk of de vier mogelijke vormen van intergemeentelijke samenwerking tegemoetkomen aan het noodzakelijke keuzemenu. Zo is er bijvoorbeeld de vraag of het onderscheid tussen de dienstverlenende en opdrachthoudende intercommunales voldoende is.

Het CBO stelde hierbij uitdrukkelijk dat er voor die opdrachten en taken die aan een intercommunale worden toevertrouwd er volledige bevoegdheidsoverdracht

moet zijn. Dit wordt evenwel alleen voorzien voor de meest zware vorm van intergemeentelijke samenwerking, namelijk de opdrachthoudende intercommunale. De vraag stelt zich of voor de intercommunale met een rechtspersoonlijkheid en zeker voor de dienstverlenende intercommunale dit ook niet noodzakelijk is. Aan de andere kant stelt zich, zoals reeds eerder aangekaart, de vraag of het principe van democratische besluitvorming niet botst met de overdracht van bevoegdheden. Immers daardoor worden de keuzen – die in feite aan de gemeentebesturen toebehoren – gedelegeerd naar de intercommunale.

5.3 Meervoudige doelstellingen

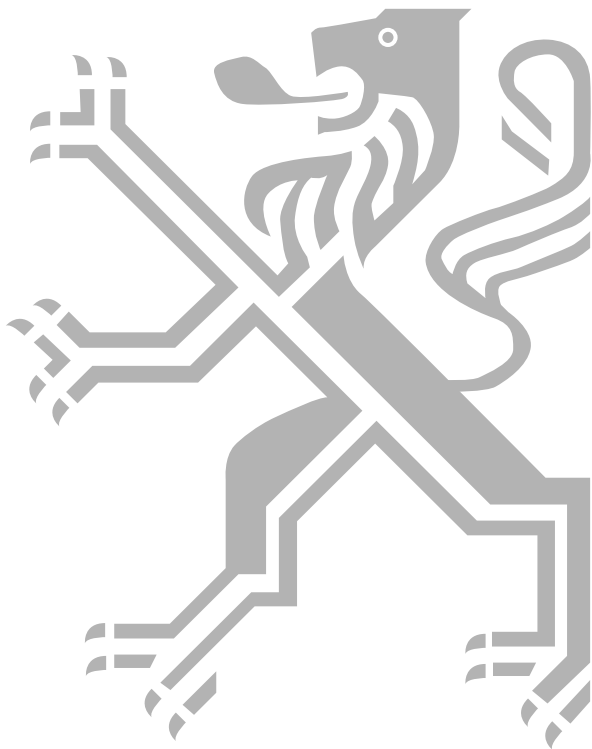
Het voorontwerp wenst de meervoudige doelstelling in te perken. De Raad kan zich in de filosofie van het decreet terugvinden, maar wijst erop dat sommige lokale bestuursterreinen nauw bij mekaar aanleunen en dikwijls een gelijkaardige deskundigheid vereisen (bv. ruimtelijke ordening, huisvesting, mobiliteiten, bepaalde aspecten van natuur en milieu, etc.). Indien meervoudige doelstellingen onmogelijk worden zou dit impliceren dat voor ieder thema afzonderlijk een intercommunale samenwerkingsverband zou moeten opgezet worden, wat noch organisatorisch, noch sociaal-economisch tot de beste oplossing kan leiden.

5.4 Adviescommissies en (gewest)grensoverschrijdende participaties

De oprichting van adviescommissies en de uiteindelijke verhouding met de intercommunale is niet duidelijk (artikel 43). Deze commissies kunnen opgericht worden in geval van een intercommunale met meervoudige doelstellingen, indien niet

alle gemeenten in de Raad van bestuur zetelen of in functie van de geografische spreiding.

Tevens kan er grensoverschrijdend geparticipeerd worden in intercommunales. Evenwel wordt gestipuleerd (art 4 §3), dat voor gewestgrensoverschrijdende samenwerking een machtiging van de Vlaamse regering nodig is. De vraag stelt zich waarom er hiervoor een andere regeling nodig is. Dit kan in principe toch opgelost worden via toezicht. In verband met dit laatste kan ook worden vastgesteld dat men een verschillende regeling uitwerkt voor beide types van grensoverschrijdende samenwerking (art. 65 en art. 66). Hierbij kan dezelfde vraag gesteld worden.

1. Intercommunales vandaag

1.1 Zuivere en gemengde intercommunales

Vandaag is de intergemeentelijke samenwerking geregeld in de wet van 22 december 1986. Vanuit het oogpunt van de deelnemende partijen onderscheidt men de zuivere (zonder participatie van privé-partners) en de gemengde (met privé-partners). Volgens dit onderscheid kennen we volgende situatie in Vlaanderen:

Tabel 1: Intercommunales in Vlaanderen met en zonder privé-participatie

Soorten intercommunales	Zuiver	Gemengd	Totaal
Energie	6	17	23
Water	5	1	6
Economische expansie / streekontwikkeling	8	7	15
Huisvuilverwerking	18	1	19
Medico-sociale instellingen	3	2	5
Sportinfrastructuur	3	0	3
Financiering	4	0	4
Diverse activiteiten	6	1	7

Bron: Administratie Binnenlandse Aangelegenheden, CBO

De participatie – en dus ook de uitsluiting - van de privé-sector is uiteraard financieel niet neutraal. Dit uit zich enerzijds in de kapitaalsparticipatie van de privé-sector in de intercommunales en anderzijds in de opbrengsten voor de gemeenten als gevolg van de uitgeoefende activiteiten.

In verband met dit laatste werd voor de elektriciteit alleen al in 1998 11,8 miljard aan dividenden aan de Vlaamse gemeenten uitgekeerd (Bron: Leroy 2000b, Blz. 16⁴) door gemengde intercommunales. Deze uitgekeerde dividenden zijn goed voor gemiddeld 5 tot 10% van de gewone gemeenteontvangsten (Bron: Leroy 2000a, Blz. 12⁵).

Een analyse van de balanscentrale van de NBB leert dat de daarin opgenomen intercommunales (zie bijlagetabel 1) een totale omzet halen van bijna 200 miljard frank. De elektriciteitsintercommunales hebben hiervan met bijna 156 miljard het grootste aandeel. Gas en water halen beide ongeveer 11 miljard. De afvalverwerking is goed voor ongeveer 8 miljard. Streekontwikkeling en huisvesting halen ongeveer 4 miljard. Verder heeft de TV-distributie een omzet van 3,5 miljard. Tenslotte zijn er nog een aantal kleinere activiteitenterreinen. De energie-intercommunales en waterdistributie intercommunales behoren daarbij tot de grootste bedrijven van Vlaanderen. Tot de top-500 behoren er in totaal 15 (bv. Iverlek op de 24^e plaats, Gaselwest op de 25^e en IMEWO op de 26^e plaats). We spreken met andere woorden over een belangrijke economische sector. Tenslotte is ook de gecreëerde werkgelegenheid een belangrijk economisch aspect. Weliswaar hebben de gemengde intercommunales zelf geen personeel, deze (5000 mensen voor het netbeheer en 2000 voor de supply) staan op de loonlijst van Electrabel. Veelal hebben die ook een beter statuut. Verder is er ook een sociaal passief (pensioenregeling).

---

4 Leroy Jan, 2000b, De burger ligt niet wakker van zuiver of gemengd. Interview Daniël Denys, Voorzitter Gaselwest. De gemeente, Augustus/september 2000 8/9, pp. 14-16.

5 Leroy Jan, 2000a, Liberalisering elektriciteitssector: het bos en de bomen. De gemeente, Augustus/september 2000 8/9, pp. 11-13.

De privé-participatie is op niveau van het ingebrachte kapitaal in deze sectoren zeer groot. Van de in totaal 123 miljard boekwaarde, hebben de gemeenten slechts 42 mld in bezit. Voorts kan uit het jaarverslag van Electrabel van 1999, afgeleid worden dat in de distributie intercommunales Electrabel een gemiddeld belang heeft van 62% voor elektriciteit, van 68% voor gas en van 55% voor Televisie. In West-Vlaanderen bedraagt dit bedrag voor Brugge alleen 2 miljard (VVSG 2000, blz. 3⁶).

1.2 Provinciale participatie

Naast participatie van privé-partners, is er in sommige intercommunales ook een participatie van de provincie. Dit geeft per provincie volgende situatie:

Tabel 2: Intercommunales in Vlaanderen met provinciale participatie

Intercommunales	Antw.	Limburg	Oost-Vlaand.	Vlaams-Brabant	West-Vlaand.	Totaal
Nutsvoorzieningen	3	4	6	2	4	19
Streekontwikkeling	3	1	4	2	2	12
Andere	3	7	5	2	3	20
Totaal	9	12	15	6	9	51

Bron: VVP, juni 2000

6 VVSG 2000, Opmerkingen VVSG over het ontwerpdecreet intergemeentelijke samenwerking, 4 september 2000.

Uit de gegevens van de balanscentrale kan niet met zekerheid bepaald worden in welke intercommunales de provincies overal participeren. Van de 6 waarin dit wel zeker is (CIPAL, PBE, PIDPA, INTERELECTRA en twee crematoria in Oost- en West-Vlaanderen), bedraagt de totale omzet bijna 23 miljard met bijna 10 miljard toegevoegde waarde (zie bijlagentabel 1).

De provinciale financiële participatie kan, met name vooral in de nutsvoorziening, sterk oplopen. Zo bedraagt de totale inbreng van de provincie Limburg in de 12 intercommunales, bijna 2 miljard BEF. Het grootste deel hiervan is de 25% participatie in Interelectra. In de provincie Antwerpen, bedraagt de participatie van de provincie in de PIDPA 75% (mededeling Marc Suykens, VVSG, 08/09/2000).

1.3 Taakgroepen en doelstellingen

Wanneer de taakomschrijving wordt geanalyseerd kunnen drie grote taakgroepen onderscheiden worden:

1. Intercommunales die instellingen beheren en administratieve of logistieke ondersteuning leveren (zwembaden, sporthallen, ...).
2. Intercommunales met een actiegerichte opdracht op bepaalde gemeentelijke beleidsdomeinen (zoals streekontwikkeling).
3. Intercommunales met consumentgerichte handelsproducten (gas, e.d.).

In functie van de doelstelling onderscheidt men verder intercommunales met enkelvoudige doelstellingen (één specifieke taak) en deze met een meervoudige doelstelling. Met deze laatste bedoelt men de intercommunales voor streekontwikkeling.

1.4 Feitelijke samenwerking

Naast de vormen van samenwerking die zich kaderen in de wetgeving, zijn er nog vormen van feitelijke samenwerking (door gemeenten of OCMW'S) en VZW's. Deze vormen van samenwerking slaan op dienstverlening of beheer van nieuwe voorzieningen waarvan de eisen zodanig zijn dat 1 gemeente of OCMW dit niet aankan. Soms wordt deze vorm van samenwerking opgelegd door de overheid. Ze hebben gemeen dat ze niet tot de klassieke intercommunale vorm te herleiden zijn. (bv. interpolitiezones, gemeenschappelijke brandweer, gemeenschappelijk beheer PWA, ...). Deze laatste vormen van samenwerking hebben vooral betrekking op kleinere gemeenten of OCMW's.

Verder wordt de privaatrechterlijke formule (vzw) dikwijls gebruikt voor publiek-private samenwerking. Deze zorgt voor een controleprobleem vanuit de gemeenteraden en op het vlak van gemeentebestuurders die ten persoonlijke titel – maar wel voor de gemeente of OCMW - in de vzw zetelen. Dit leidt tot vervaging van verantwoordelijkheid en verminderde controle.

2. Krachtlijnen van het CBO-advies inzake intergemeentelijke samenwerking⁷

Om het voorontwerp van decreet beter te kunnen beoordelen is het nuttig stil te staan bij de belangrijkste elementen van het CBO-advies die relevant kunnen zijn bij een verdere standpunt bepaling van de SERV.

2.1 Uitgangspunt

Een belangrijk uitgangspunt bij de verdere beoordeling van de inhoud en de wijze van organisatie van de intergemeentelijke samenwerking is het principe dat wat de gemeenten afzonderlijk mogen doen, ook samen mogen doen. Dat betekent dat de intergemeentelijke samenwerking als een verlengstuk en hulpinstrument van de gemeenten moet worden beschouwd. De intergemeentelijke samenwerking is een functioneel bestuur, waarbij er een evenwichtige verhouding met de gemeenteraden noodzakelijk is.

2.2 CBO-advies

Het CBO-advies slaat op 7 punten:

- Kader van samenwerking.
- Figuur van de intergemeentelijke samenwerking in de bestuursorganisatie.

---

⁷ Commissie Bestuurlijke Organisatie (1997), De organisatie van het binnenlands bestuur in Vlaanderen. Advies van de Commissie Bestuurlijke Organisatie, April. Blz. 111 e.v. van het advies

- Beperkingen van de intercommunale samenwerking.
  - Voordelen en de spanningsvelden van de intergemeentelijke samenwerking.
  - Intercommunales met ontwikkelingsopdrachten.
  - Intercommunales met de privé-sector als medebeheerder.
  - Organisatie en de werking van de intercommunales.
1. Inzake het **kader van samenwerking** leidt het CBO uit de oneigenlijke ontwikkelingen af dat er een voldoende soepel kader moet gemaakt worden, met verschillende formules van publiekrechtelijke geregelde samenwerking. Dit betekent zowel mogelijkheden van zachte vormen van samenwerking, bestuursstructuren met lichte vormen van rechtspersoonlijkheid (in feite de VZW-formule, maar dan publiekrechtelijk), en bestuursstructuren vergelijkbaar met de huidige intercommunales.
  2. Inzake de **figuur van de intergemeentelijke samenwerking** is vrijwilligheid een eerste centraal uitgangspunt. Het zijn de gemeenteraden die het initiatief nemen, die beslissen met wie ze in zee gaan en die de politieke verantwoordelijkheid nemen. Een tweede centraal uitgangspunt is dat de intercommunales een hulpstructuur en verlengstuk van gemeenten zijn. De intercommunales zijn dus geen bijkomende bestuurslaag en kunnen dus ook (bijvoorbeeld vanuit het provinciale of Vlaamse niveau) niet verplicht worden om voor bepaalde taken in intercommunaal verband samen te werken omdat ze in dat geval geen hulpstructuur zijn van de gemeenten maar wel van de betrokken hogere overheid. In geval van manifeste onwil van gemeenten stelt het CBO dat het principe van vrijwilligheid mag doorbroken worden. Men geeft het voorbeeld van de stads-regionale problematiek waarbij het duidelijk is dat er hier tegengestelde belangen kunnen zijn tussen de centrumgemeente en de randgemeenten. Het is dus waarschijnlijk dat men, indien men hierbij kiest voor de intercommunale formule, de vrijwilligheid niet groot zal zijn.
  3. Het CBO stelt dat de **grenzen of de zwakte** van de intergemeentelijke samenwerking de onmogelijkheid is om verdelingsvraagstukken tussen gemeenten te

beslechten (b.v. inzake industrieterreinen, huisvesting, de kosten van de centrumfunctie, ...). Deze vraagstukken moeten op een hoger beleidsniveau worden aangepakt.

4. De **voordelen** van de intergemeentelijke samenwerking liggen in de afstemming tussen de acties en externe effecten van gemeentelijke beslissingen, het vermijden van kostelijk en nutteloos opbod en de schaalvoordelen.

De **spanningsvelden** tussen de eigen dynamiek van de intergemeentelijke samenwerking en de gemeentebesturen, moet worden aangepakt via een goede terugkoppeling naar de gemeenten. Uiteraard zijn er tussen intercommunales grote verschillen in de ontwikkelde eigen dynamiek van de intercommunale. Dit verschil kan in belangrijke mate verklaard worden door de geest (goed of slecht) van samenwerking tussen de gemeenten. Belangrijk is wel dat die eigen dynamiek gemandateerd is door de betrokken gemeenten.

5. De CBO stelt vast dat intercommunales met een algemene actiegerichte **ontwikkelingsopdracht** (de tweede taakgroep), geëvolueerd zijn naar een feitelijke bestuurslaag die hun taak vanuit de vaag geformuleerde doelstellingen zo ruim mogelijk invullen. Een van de redenen hiervoor is het toenemende professionalisme in de intercommunales terwijl de gemeenten op dit vlak dikwijls achterblijven. Het CBO vindt dit een niet wenselijke evolutie en meent dat de gemeenten terug in de sturende positie moeten komen. Naast de aanpassing van de intercommunale wetgeving moet dit ook gerealiseerd worden door een versterking van de bestuurskracht van de gemeenten.
6. Het CBO stelt dat de deelname van de **private sector** in het bestuur van intercommunales met consumentengerichte producten in de handelssfeer (derde taakgroep) een aantal problemen stelt. In de kadering van zijn advies hierover heeft de CBO ondermeer volgende vragen en bemerkingen:
  - Men is van oordeel dat er veel meer samenwerking moet komen tussen privé-partners en overheid, maar de vraag stelt zich of de publiek-priv-

te samenwerking in de toekomst alleen via het intercommunale instrument kan of moet gebeuren.

- Er moet een publiekrechtelijk instrumentarium ontworpen worden om soepele samenwerking tussen privé-partners en één of meerdere gemeenten mogelijk te maken.
- Is het nodig dat de privé sector rechtstreeks in de intercommunale beheersstructuur participeert? Hierbij is er de vaststelling dat de privé-sector behoorlijk wat kapitaal inbrengt – dikwijls meer dan de gemeenten – waardoor zij de feitelijke machtsverhoudingen sterk bepalen. De vraag is dan of een normale afweging kan gebeuren vanuit het oogpunt algemeen belang?

Vanuit bovenstaand kader stelt het CBO de noodzaak van een aangepast bestuurlijk kader voor de publiek-private samenwerking centraal. In dit kader is het wenselijk dat de intercommunale beheerstructuren alleen worden bemand met afgevaardigden van de gemeentebesturen. Tenslotte kunnen de aldus hervormde intercommunales, binnen de hen toevertrouwde taken, samenwerken met de privé-sector.

7. Inzake de **organisatie en de werking** van de intercommunales, stelt het CBO ondermeer:

1. Inzake de doelstelling:

- a. De doelstellingen moeten scherp omschreven worden. Hierdoor kunnen algemene ontwikkelingsopdrachten niet meer.
- b. Het is steeds aan de individuele gemeente om uit te maken voor welke specifieke taken of voor welke aspecten ervan zij toetreden tot een intercommunale of er lid van blijven.
- c. Binnen de overgedragen taken is de bevoegdheidsoverdracht volledig, waardoor de gemeente op dit punt geen enkele activiteit meer ontplooit.

2. Inzake de samenstelling:

- a. De intercommunale structuren zijn alleen samengesteld op basis van gemeenten. Provincies kunnen dus niet meer participeren. De reden hiervoor is dat provinciebesturen belast zijn met verdelingstaken tussen gemeenten en intercommunales, zodat een belangenvermenging dreigt. Om de financiële gevolgen hiervan te kunnen opvangen is er een voldoende ruime overgangperiode nodig. Gemeenten en provincies kunnen nog samenwerken voor een in een decreet bepaald gemengd belang (bv niet voor huisvuilophaling maar wel voor huisvuilverwerking).
- b. De bestuursverantwoordelijkheid moet beperkt worden tot gemeentelijke mandatarissen. De samenwerking met de privé-sector moet geregeld worden via geëigende formules.
- c. Volksvertegenwoordigers kunnen geen verantwoordelijkheid dragen in de intercommunales. Dit geldt evenzeer voor vertegenwoordigers van maatschappelijke groepen. Deze laatste kunnen wel in adviserende structuren worden opgenomen.

3. Structuur en werking:

- a. Alleen gemeenteraadsleden zonder uitvoerend mandaat kunnen lid zijn van de algemene vergadering. Politici met een uitvoerend gemeentelijk mandaat horen in de raad van bestuur om zo de band met het gemeentelijk beleid te verzekeren. Deze laatste kunnen zich (dikwijls ook omwille van de haalbaarheid) laten vertegenwoordigen door gemeentelijke ambtenaren of deskundige gemeenteraadsleden.
- b. Een mandataris kan hoogstens twee mandaten vervullen.

4. Oprichting, duur en toetreding:

- a. Er is nood aan een versoepelde uittreding.
- b. De duurtijd moet beperkt worden tot 15 jaar.

Bijlagentabel 1: Omzet en toegevoegde waarde van de in de balanscentrale van de NBB opgenomen intercommunes

Naam	Gemeente	Omschrijving	Omzet *1000	Toegevoegde waarde * 1000	Jaar
Interkommunale Vereniging voor de Distributie van Elektrische Energie en Fm- En	Mechelen	401 electriciteit	26 236 795	9 094 140	1998
Intercommunale Maatschappij voor Gas en Electriciteit van het Westen	Roeselare	401 electriciteit	26 014 531	9 216 858	1998
Intercommunale Maatschappij voor Energievoorziening in West- en Oost-Vlaanderen	Eeklo	401 electriciteit	25 814 275	9 370 031	1998
Interkommunale Vereniging voor de Energiedistributie in de Kempen en het Antwerpse	Malle	401 electriciteit	18 233 924	7 279 296	1998
Provinciale Intercommunale Electriciteitsmaatschappij van Limburg	Hasselt	401 electriciteit	14 864 172	6 168 270	1998
Interkommunale Vereniging voor Energieleveringen in Midden-Vlaanderen	Dendermonde	401 electriciteit	13 070 285	5 109 496	1998
Intercommunale Maatschappij voor Energievoorziening Antwerpen	Antwerpen	401 electriciteit	10 048 795	3 786 529	1998
Intercommunale Vereniging voor Transport en Levering van Elektrische Energie Limburg	Hasselt	401 electriciteit	9 130 548	2 653 153	1998

Naam	Gemeente	Omschrijving	Omzet *1000	Toegevoegde waarde * 1000	Jaar
West-Vlaamse Electriciteitsmaatschappij	Torhout	401 electriciteit	5 131 472	2 185 941	1998
Provinciale Brabantse Energie-maatschappij - La Provinciale Brabanconne D'energie	Lubbeek	401 electriciteit	2 853 152	1 172 474	1998
Intercommunale voor Energie	Hoboken	401 electriciteit	2 596 939	1 102 142	1999
Vlaamse Energie- en Teledistributiemaatschappij	Hoboken	401 electriciteit	1 632 798	408 399	1998
Electriciteit			155 627 686	57 546 729	
Intercommunale Gasvoorz. van Antwerpen en Omgeving	Berchem	402 gas	8 651 334	2 718 032	1998
Pligas	Hasselt	402 gas	2 539 086	705 217	1998
Intergas	Lubbeek	402 gas	70 587	18 237	1998
Gas			11 261 007	3 441 486	
Intercommunale Vennootschap Antwerpse Waterwerken	Antwerpen	410 water	3 129 750	2 105 586	1998
Tussengemeentelijke Maatschappij Der Vlaanderen voor Waterbedeling	Gent	410 water	3 083 124	1 159 698	1998
Provinciale en Intercommunale Drinkwatermaatschappij Der Provincie Antwerpen	Antwerpen	410 water	2 610 847	1 673 509	1998

Intercommunale voor Water-bedeling in Vlaams Brabant	Sint-genesius- rode	410 water	864 602	99 659	1998
Intercommunale Maatschappij voor Watervoorziening in Vlaanderen	Aalter	410 water	400 555	109 493	1998
Intercommunale Water-leidingsmaatschappij van Veurne Ambacht	Koksijde	410 water	236 152	170 875	1999
Intercommunale Water-maatschappij	Hasselt	410 water	215 719	188 752	1998
Intercommunale voor Water-voorziening in Oost - Vlaand.	Dendermonde	410 water	182 242	16 940	1998
Water			10 722 991	5 524 512	
Westvlaamse Intercommunale Vliegveld Wevelgem-Bissegem	Kortrijk	632 vervoers- onderst.act.	26 637	8 885	1998
Intercommunale Maatschappij voor Televisiedistributie in Oost-Vlaanderen	Lokeren	642 telecom	893 611	536 494	1998
Intercommunale voor Tele-distributie van het Gewest Antwerpen	Hoboken	642 telecom	891 994	771 168	1998
Intercommunale Maatschappij voor Televisiedistributie in West-Vlaanderen	Brugge	642 telecom	577 070	321 219	1998
Havi - Tv	Groot- bijgaarden	642 telecom	463 235	289 669	1998

Naam	Gemeente	Omschrijving	Omzet * 1000	Toegevoegde waarde * 1000	Jaar
Intercommunale Maatschappij voor Televisiedistributie in het Gebied van Kempen E	Ekeren	642 telecom	246 542	172 407	1998
Intercommunale Maatschappij voor Televisiedistributie	Lier	642 telecom	234 286	168 191	1998
Intercommunale Maatschappij voor Televisiedistributie Op de Linker-Schelde-Oever	Beveren	642 telecom	108 120	60 024	1998
TV			3 414 858	2 319 172	
Fingem	Aalst	652 fin. inst.overig	0	-945	1998
Financieringsintercommunale voor de Energievoorziening in het Antwerpse	Antwerpen	652 fin. inst.overig	0	45 189	1998
Financiering			0	44 244	
Intercommunale Grondbeleid en Expansie Antwerpen	Wommelgem	701 onroer. goed	684 710	322 772	1998
Intercommunale Vereniging van het Land van Waas	Sint-niklaas	701 onroer. goed	112 496	65 187	1998
Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij voor Midden-West-Vlaanderen	Roeselare	701 onroer. goed	77 141	9 846	1998

Haard en Kouter - Gewestelijke Landmaatschappij van het Arrondissement Brugge	Sint-kruis	701 onroer. goed	19 168	20 769	1998
Inl - Noordlimburgse Inter- communale Maatschappij voor de Oprichting van Een Indu	Overpelt	701 onroer. goed	0	4 273	1998
Westvlaamse Intercommunale voor Technisch Advies en Bijstand voor Ruimtelijke Or.	Brugge	701 onroer. goed	0	66398	1988
Huisvesting en grondbeleid			893 515	422 847	
Centrum voor Informatika Provincies Antwerpen en Limb.	Geel	721 computer- advies	2 254 402	707 597	1998
Intercommunaal Samenwer- kings- comite van Water- bedrijven	Sint-niklaas	741 bedrijfs- advies	2 029	886	1998
Finilek	Mechelen	741 bedrijfs- advies	0	65 922	1998
Bedrijfsadvies			2 029	66 808	
Intercommunale Maatschappij voor de Ruimtelijke Ordening en de Economische Socia	Leuven	751 overheid	1 162 442	566 007	1999
Intercommunale Maatschappij voor de Ruimtelijke Ordening en de Economisch- Socia	Zellik	751 overheid	697 871	262 549	1998

Naam	Gemeente	Omschrijving	Omzet * 1000	Toegevoegde waarde * 1000	Jaar
Intercommunale voor Ontwikkeling van het Gewest Mechelen en Omgeving	Mechelen	751 overheid	482 553	336 630	1998
Dender, Durme en Schelde	Dendermonde	751 overheid	445 395	291 544	1999
Westvlaamse Intercommunale voor Economische Expansie en Reconvertisie	Brugge	751 overheid	409 525	98 238	1998
Intercommunale voor Ruimtelijke Ordening en Economische Ontwikkeling, Veneco2	Gent	751 overheid	196 790	99 890	1998
Intercommunale Maatschappij voor Ruimtelijke Ordening, Economische Expansie en R.	Kortrijk	751 overheid	127 750	70 923	1998
Intercommunale Maatschappij voor Ruimtelijke Ontwikkeling in Limburg	Hasselt	751 overheid	7 091	49 075	1999
Limburgse Intercommunale voor Milieubeheer	Diepenbeek	751 overheid	0	30 844	1998
Investeringsintercommunale voor Gemeenten van de Kempen en het Antwerpse	Malle	751 overheid	0	-1 585	1998

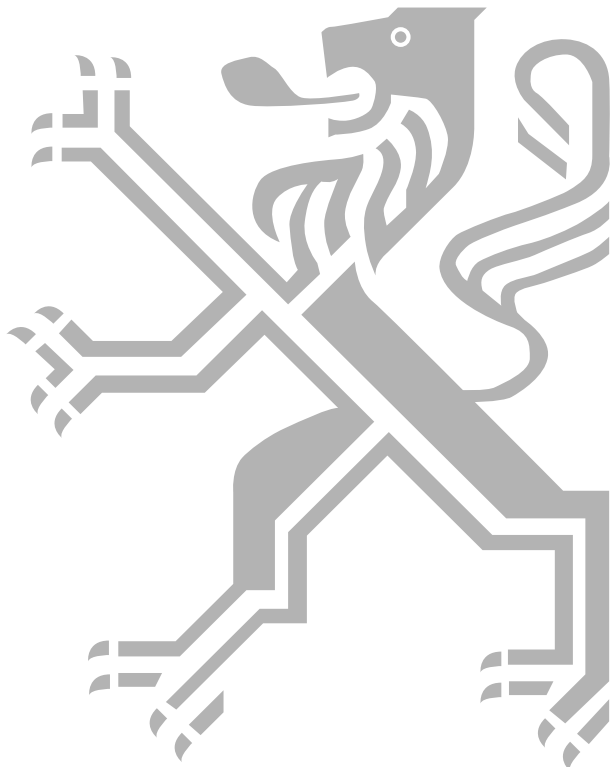
Financieringsintercommunale voor de Gemeenten van Gaselwest	Roeselare	751 overheid	0	93 181	1998
Financieringsintercommunale voor Investerings in West- en Oost-Vlaanderen	Gent	751 overheid	0	78 911	1998
Streekontwikleling			3 529 417	1 976 207	
Medisch-Sociale Intercommunale Vereniging Lemberge	Merelbeke	851 gezondh. zorg	247 746	197 343	1998
Intercommunale Vereniging voor Hulp aan de Gehandicapten in Limburg	Zonhoven	853 maatsch. dienst	620 133	566 416	1998
Intercommunale voor Medico-Sociale Instellingen van de Rupelstreek	Boom	853 maatsch. dienst	121 144	181 647	1999
Intercommunal Rustoord St. Antonius - Peer	Peer	853 maatsch. dienst	110 950	93 754	1998
Blijdorp Iii	Buggenhout	853 maatsch. dienst	0	-38	1998
Maatschappelijke diensten			852 227	841 779	
Intercommunale Vereniging voor Afvalbeheer in Gent en Omsireken	Gent	900 afval	1 501 637	825 549	1998
Intercommunale Ontwikkelings-maatschappij voor de Kempen	Geel	900 afval	1 261 437	682 722	1998

Naam	Gemeente	Omschrijving	Omzet * 1000	Toegevoegde waarde * 1000	Jaar
Intercommunale Vereniging voor Vuilverwijdering en -Verwerking voor Brugge en Om	Brugge	900 afval	831 380	503 519	1998
Intercommunale Vereniging Land van Aalst	Erem-bodegem	900 afval	817 994	620 088	1998
Intercommunale Maatschappij voor Openbare Gezondheid in het Gewest Kortrijk	Kortrijk	900 afval	446 560	260 215	1998
Intercommunale voor Vuilverwijdering en -Verwerk. voor Roeselare en Ommeland	Roeselare	900 afval	328 980	121 759	1999
Intercommunale voor Slib- en Vuilverwijdering van Antwerpse Gemeenten	Antwerpen	900 afval	285 816	213 817	1998
Intercompost	Bilzen	900 afval	277 927	66 103	1998
Intercommunale Vereniging voor Vuilverwijdering en -Verwerking voor Izegem en Om	Izegem	900 afval	276 909	45 890	1999
Intercommunale voor Vuilverwijdering en -Verwerking voor Oostende en Ommeland	Oostende	900 afval	241 046	103 455	1998

Intercommunale Vereniging voor Vuilverwijdering en -Verwerking voor de Veurne En	Veurne	900 afval	222 590	49 240	1998
Intercommunale Vereniging voor Huisvuilverwerking Midden-Waasland	Sint-niklaas	900 afval	206 610	135 354	1998
Intercommunale Vereniging voor Vuilverwijdering voor Vilvoorde en Omliggende	Vilvoorde	900 afval	176 886	151 347	1998
Interkommunale Vereniging voor Vuilverwijdering en -Ver. werking voor Menen en Omm	Menen	900 afval	173 808	132 726	1999
Intercommunale Vereniging voor Huisvuilverwerking Meetjesland	Eeklo	900 afval	162 584	137 843	1998
Intercommunale Vereniging voor Verwijdering van Huis-houdelijke Afvalstoffen Vlaa.	Oudenaarde	900 afval	141 865	20 615	1998
Regionale Milieuzorg, Intercommunale voor Gemeentelijk Milieubeleid	Houthalen-helchteren	900 afval	94 612	104 860	1998
Verenigde Kompostbedrijven	Dendermonde	900 afval	82 895	23 401	1999
Intercommunale voor Huisvuilverwijdering voor Burcht en Omliggende Gemeenten	Melsele	900 afval	36 089	52 881	1999

Naam	Gemeente	Omschrijving	Omzet * 1000	Toegevoegde waarde * 1000	Jaar
Intercommunale voor Huisvuilverwerking en Milieuzorg Durme - Moervaart	Lokeren	900 afval	26 387	151 742	1998
Intercommunale Vereniging voor Vuilverwijdering voor Zaventem en Omlig. Geme	Zaventem	900 afval	3 832	100 185	1998
Intercommunale Vereniging voor de Ophaling van Afvalstoffen in de Gemeenten van	Hoeilaart	900 afval	0 53	002	1998
Intercommunale voor Verwijdering en Verwerking Vaste Afvalstoffen Regio 3	Maasmechelen	900 afval	0	84 720	1998
Intercommunale voor Huisvuilverwijdering van het Kanton Kontich	Edegem	900 afval	0	3713	
Afvalverwerking			7 597 844	4 644 746	
Interbad	Sint-kruis	926 sport	8 217	16 343	1999
Intercommunale Schuilens Meer	Linkhout	926 sport	4 027	2 619	1998

Intercommunale Zwembaden Den Ulm-Maaseik en de Haeg-Dilsen-Stokkem	Maaseik	926 sport	0	2 965	1998
Sport			12 244	21 927	
Intercommunale Vereniging voor Crematoriumbeheer in de Provincie Oost-Vlaanderen	Lochristi	930 pers. dienst	83 904	63 538	1998
Intercommunale Vereniging voor Crematoriumbeheer in de Provincie Antwerpen	Wilrijk	930 pers. dienst	0	74 653	1998
Crematoria			83 904	138 191	
Totaal			196 526 507	77 902 473	

Leden

Voorgedragen door de representatieve werknemersorganisaties:

Clauwaert Annick, Dielen Ilse, Geybels René, Harding Ton, Jonckheere Fernand, Peeters Vital, Slabbinck Lutgart, Verboven Xavier, Vercamst Jan, Wijckmans Ferre

Voorgedragen door de representatieve organisaties van de werkgevers, de middenstand en de landbouw:

De Pril Wilson, Dillen Marc, Hofkens Frans, Leemans Patricia, Muylers Philippe, Neyt Regine, Peeters Kris, Sauer Dirk, Van Havere Kathleen, Veris Sabine

Plaatsvervangende leden:

Voorgedragen door de representatieve werknemersorganisaties:

Callaert Jan, Daemen André, De Baene Jean-Marie, De Batselier Georges, Engelen Hugo, Hamelinck Luc, Reniers Chris, Rosvelds Sandra, Van Sevenant Siska, Vercammen Sandra

Voorgedragen door de representatieve organisaties van de werkgevers, de middenstand en de landbouw:

Bode Agnes, Bortier Johan, Bosch Claire, De Moor Jozef, Gotzen Rudi, Michiels Michel, Muylersmans Herwig, Penne Katrien, Tan Barbara, Vermeylen Eric

Dagelijks Bestuur

Voorzitter: Peeters Kris (UNIZO)

Ondervoorzitter: Peeters Vital (ACV)

Leden: Verboven Xavier (ABVV), Muylers Philippe (VEV)

Wonen de vergadering bij met raadgevende stem:

Administrateur-generaal SERV: Kerremans Pieter

Adjunct-administrateur-generaal SERV: Deman Esther

